

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 44/05-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. septembra 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť F. P. a M. P., obaja bytom M., zastúpených advokátkou JUDr. D. S., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 140/98 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 140/98 porušil základné právo F. P. a M. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. F. P. a M. P. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie vo výške každému po 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je im Okresný súd Trnava p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. F. P. a M. P. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún), ktorú je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť na účet ich advokátky právnej zástupkyne JUDr. D. S., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 23. februára 2005 č. k. IV. ÚS 44/05-15 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť F. P. (ďalej len „sťažovateľ v I. rade“) a M. P. (ďalej len „sťažovateľka v II. rade“), obaja bytom M. (spolu ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. D. S., P., ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 140/98.

Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 140/98 (sťažovatelia sú v konaní pred okresným súdom v procesnom postavení odporcov) sa navrhovateľ M. A., bytom T., domáhal od sťažovateľov zaplata 260 000 Sk s príslušenstvom.

Podľa tvrdenia sťažovateľov: *„Dňa 20. 07. 1999 (správne má byť 20. júla 1998) došiel na OS Trnava návrh navrhovateľa M. A., ktorý podal proti sťažovateľom ako odporcom v 1.) a 2.) rade a ktorým sa domáhal zaplata sumy 260 000 Sk spoločne a nerozdielne (...). Tento návrh je prejednávaný na OS v Trnave pod sp. zn. 17 C 140/98.*

Vo veci začal OS v Trnave konať až na jar v roku 2001. Vec bola prejednávaná na niekoľkých za sebou nasledujúcich pojednávaniach až do dňa 29. 01. 2002, kedy bolo pojednávanie odročené na neurčito. Ďalšie pojednávanie bolo vytýčené až po 10 mesiacoch

dňa 05. 11. 2002. Na tomto pojednávaní bol vyhlásený aj rozsudok. Prvostupňový rozsudok OS Trnava sp. zn. 17 C 141/98 zo dňa 05. 11. 2002 bol na základe odvolania sťažovateľov uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 11 Co 135/03 zo dňa 30. 09. 2003 zrušený a vec bola vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. (...)

Napriek tomu, že toto uznesenie Krajského súdu v Trnave bolo doručené na Okresný súd Trnava ešte dňa 27. 10. 2003, prvostupňový súd nespravil žiadne úkony na odstránenie vytknutých procesných pochybení.

Po urgencii sťažovateľov zo dňa 05. 04. 2004 prvostupňový súd vytýčil pojednávanie na termín 03. 06. 2004 s tým, že toto pojednávanie bez meritórneho prejednanie veci odročil na neurčito za účelom predloženia veci predsedníčke OS Trnava kvôli pochybnosti o tom, či vec prejednáva zákonný sudca. (...)

Nariadené pojednávanie na deň 03. 06. 2004 považujeme za zbytočné a nehospodárne, pretože naša právna zástupkyňa na tento úkon cestovala z miesta svojho sídla len preto, aby si vypočula uznesenie o odročení pojednávania na neurčito.

Postup prvostupňového súdu sťažovateľa posudzovali ako nesprávny a hodnotili ako prietahy v konaní a podali dňa 03. 06. 2004 sťažnosť na prietahy v konaní predsedníčke OS Trnava.

Vo vyjadrení predsedníčky OS Trnava v liste sp. zn. Spr 2083/04 zo dňa 30. 09. 2004 sa konštatuje, že sťažnosť sťažovateľov je čiastočne dôvodná a že sudkyňa JUDr. M. Ď., ktorá vo veci koná už 5 rokov je povinná zabezpečiť plynulosť a bezprietahovosť konania.

Listom zo dňa 12. 10. 2004 doručenému OS Trnava dňa 13. 10. 2004 právna zástupkyňa sťažovateľov požiadala OS Trnava o vytýčenie pojednávania vo veci, no do dnešného dňa OS Trnava nevytýčil pojednávanie. (...)

Tvrdíme, že postupom OS Trnava bolo porušené naše základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Vzhľadom na opísaný skutkový stav a s poukazom na článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky navrhujeme, aby Ústavný súd SR vydal tento nález.

1. Základné právo F. P., a manželky M. P., rod. P., bytom M. na prerokovanie právnej veci proti nim vedenej bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Slovenskej

republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 209/94 (správne má byť sp. zn. 17 C 140/98 pozn.) porušené bolo.

2. F. P., a manželke M. P., rod. P., bytom M., priznáva primerané finančné zadosťučinenie za nemajetkovú ujmu vo výške 100 000,- Sk, ktoré mu je OS Trnava povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. OS Trnava je povinný zaplatiť náhradu trov konania F. P., a manželke M. P., rod. P., bytom M., vo výške 9 340,- Sk na účet ich právnej zástupkyne JUDr. D. S., P. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu. “

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predsedníčka JUDr. H. G. listom sp. zn. Spr 69/05 z 2. mája 2005 a právna zástupkyňa sťažovateľov stanoviskom k uvedeným vyjadreniam okresného súdu listom zo 16. mája 2005.

2. 1. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení z 2. mája 2005 uviedla:

„(...) ohľadom predmetnej sťažnosti sme Vám poslali vyjadrenie dňa 26. 1. 2005, v tomto sme Vám oznamovali stav konania s tým, že dňa 3. 12. 2004 bolo rozhodnuté o zákonnej sudkyňi vo veci, JUDr. Ď. vytyčila pojednávanie vo veci 14. 1. 2005 na 5. 4. 2005. Tento termín pojednávania sudkyňa oznámením dňa 16. 3. 2005 zrušila, zmenu oznámila účastníkom s tým, že nový termín pojednávania určila na deň 3. 5. 2005, táto zmena termínu bola uskutočnená z dôvodu poskytnutia kúpeľného poukazu zákonnej sudkyňi vo veci.

(...) v predchádzajúcom vyjadrení z 26. 1. 2005 sme sa vyjadrili aj k vzniknutým prieťahom vo veci, ktoré vznikli po 30. 6. 1999 do 14. 3. 2001 v súvislosti s úkonmi sudkyne vo veci.

Zároveň súhlasíme, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, nakoľko sme dospeli k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. “

Vo vyjadrení z 26. januára 2005 okresný súd uviedol:

„Predmetná vec je náročná z dôvodu rozsiahlosti dokazovania doby a rozsahu vložených investícií navrhovateľom do rozostavaného domu odporcov na základe zistenia tejto doby v rozsahu, určenia sumy, ktorú sú povinní odporcovia zaplatiť navrhovateľovi titulom bezdôvodného obohatenia. (...)

V predmetnej veci vznikli prietahy v období po dni 30. 6. 1999 do 14. 3. 2001 v súvislosti s úkonmi sudkyne vo veci, čo však bolo spôsobené veľkým počtom pridelených vecí v oddelení JUDr. Ď. (...)“.

2. 2. Právna zástupkyňa sťažovateľov vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedla:

„(...) súhlasím s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu (...).

Okrem prietahov v konaní v období od 30. 06. 1999 do 14. 03. 2001, ktoré Okresný súd Trnava uznal, došlo v sťažnostnej veci mojich klientov aj k ďalším prietahom, a to v období od 27. 10. 2003 do 03. 12. 2004. V tomto období Okresný súd Trnava prakticky nekonal, ak neberiem do úvahy zbytočne a nehospodárne vytýčené pojednávania na termín 03. 06. 2004, ktoré bolo ihneď po vyvolaní veci odročené na neurčito z dôvodu zisťovania, či vo veci koná zákonná sudkyňa.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (m. m. I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

4. V tejto veci pôvodne prijímal sťažnosť IV. senát ústavného súdu, pretože v roku 2004 a v roku 2005 v súlade s rozvrhom práce na tento rok bol sudca spravodajca Juraj Horváth členom IV. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu uznesením z 31. mája 2005 Dodatkom č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2005 sp. zn. Spr 1164/04 rozhodlo, že s účinnosťou od 8. júna 2005 sa sudca spravodajca Juraj Horváth stal členom I. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu zároveň rozhodlo, že veci, v ktorých je sudcom spravodajcom Juraj Horváth, sa prejednávajú v I. senáte ústavného súdu. Z tohto dôvodu sa táto vec prejednala a rozhodla vo veci samej v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 17 C 140/98:

- 20. júl 1998 - navrhovateľ M. A., bytom T., sa návrhom podaným okresnému súdu domáhal od sťažovateľov zaplata 260 000 Sk s príslušenstvom z titulu ich bezdôvodného obohatenia, zároveň podal návrh na vydanie predbežného opatrenia;
- 18. november 1998 - okresný súd uznesením rozhodol o vydaní predbežného opatrenia, ktorým zakázal sťažovateľovi v I. rade akýmkoľvek spôsobom nakladať so spornou nehnuteľnosťou;
- 22. február 1999 - okresný súd vydal opravné uznesenie, ktorým opravil výrok uznesenia okresného súdu z 18. novembra 1998;
- 30. jún 1999 - opatrením predsedníčky okresného súdu bola vec pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. M. Ď.;
- 10. máj 2000 - sťažovatelia predložili okresnému súdu plnomocenstvo na ich zastupovanie advokátkou JUDr. D. S.;
- 15. marec 2001 - okresný súd vyzval navrhovateľa na zaplata súdneho poplatku za podaný návrh;
- 1. jún 2001 - okresný súd nariadil pojednávanie na 3. júl 2001;

- 3. júl 2001 - pojednávajúce pre ospravedlnenú neúčast' sťažovateľov a ich právnej zástupkyne bolo odročené na 21. august 2001;
- 21. august 2001 - pojednávajúce, na ktorom boli vypočutí navrhovateľ a právni zástupcovia účastníkov, bolo následne odročené na 27. september 2001 s tým, že pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty budú predvolaní sťažovatelia;
- 27. september 2001 – pojednávajúce, na ktorom boli vypočutí navrhovateľ a právna zástupkyňa sťažovateľov, bolo následne odročené na 30. október 2001 s tým, že sťažovateľka v II. rade predloží okresnému súdu doklady preukazujúce prevzatie súm od navrhovateľa;
- 30. október 2001 – pojednávajúce, na ktorom boli vypočutí účastníci konania, následne súd odročil na 11. december 2001;
- 11. december 2001 - pojednávajúce sa nezúčastnili sťažovatelia ani ich právna zástupkyňa a predvolaný svedok, a preto súd pojednávajúce odročil na 29. január 2002;
- 29. január 2002 – svoju neúčast' na pojednávajúci ospravedlnili sťažovatelia a ich právna zástupkyňa, následne bolo pojednávajúce odročené na neurčito s tým, že bude dožiadaný Okresný súd Český Krumlov o uskutočnenie výsluchu svedka Ing. M. Č., bytom Š., v predmetnej veci;
- 7. február 2002 - okresný súd dožiadal Okresný súd Český Krumlov o uskutočnenie výsluchu svedka;
- 6. september 2002 - Okresný súd Český Krumlov oznámil okresnému súdu, že výsluch svedka nevedel zabezpečiť z dôvodu, že svedok Ing. Č. sa na súdom uvedenej adrese nezdržuje;
- 2. október 2002 - okresný súd nariadil pojednávajúce na 5. november 2002;
- 5. november 2002 - na pojednávajúci bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd zaviazal sťažovateľov spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 199 416, 60 Sk;
- 18. december 2002 - sťažovatelia podali proti rozsudku z 5. novembra 2002 odvolanie,
- 27. február 2003 - okresný súd vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie;
- 6. jún 2003 - okresný súd predložil odvolanie Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“);

- 30. september 2003 - krajský súd uznesením č. k. 11 Co 135/03-98 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie;
- 27. október 2003 - spis vrátený okresnému súdu,
- 27. november 2003 - okresnému súdu bolo predložené vyjadrenie sťažovateľov k uzneseniu krajského súdu;
- 1. december 2003 - sťažovatelia predložili okresnému súdu vyjadrenie k doterajšiemu priebehu konania,
- 31. marec 2004 - okresný súd nariadil pojednávanie na 3. jún 2004;
- 5. apríl 2004 - sťažovatelia zaslali okresnému súdu žiadosť o nariadenie pojednávania;
- 3. jún 2004 - pojednávanie, ktorého sa nezúčastnila právna zástupkyňa navrhovateľa, ktorá vypovedala plnomocenstvo navrhovateľovi, následne okresný súd odročil na neurčito s tým, že vec bude predložená predsedníčke okresného súdu na rozhodnutie o pridelení veci zákonnému sudcovi;
- 30. september 2004 - rozhodnutím predsedníčky okresného súdu č. Spr 1488/04 bolo rozhodnuté, že zákonnou sudkyňou na prejednanie predmetnej veci je JUDr. Ď.;
- 30. september 2004 - okresný súd zaslal sťažovateľom vyjadrenie o prešetrení ich sťažnosti vo veci prietáhov v konaní;
- 13. október 2004 - sťažovateľ požiadal okresný súd o vytýčenie pojednávania;
- 14. október 2004 - JUDr. M. Ď., sudkyňa okresného súdu, sa odvolala proti rozhodnutiu predsedníčky okresného súdu z 30. septembra 2004, ktorým nevyhovela jej žiadosti o pridelenie predmetnej veci sudkyňi okresného súdu Mgr. A. T.,
- 3. december 2004 - predsedníčka okresného súdu rozhodla o tom, že zákonným sudcom vo veci je JUDr. M. Ď.;
- 17. január 2005 - okresný súd nariadil pojednávanie na 5. apríl 2005;
- 16. marec 2005 - okresný súd oznámil účastníkom konania zmenu termínu pojednávania na 3. máj 2005;
- 3. máj 2005 - okresný súd na pojednávaní vypočul navrhovateľa a právnu zástupkyňu sťažovateľov, následne vyhlásil rozsudok, ktorým návrh navrhovateľa zamietol.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie 260 000 Sk z titulu bezdôvodného obohatenia, v ktorom sťažovatelia vystupujú ako odporcovia, došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (m. m. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd je toho názoru, že predmetné konanie vzhľadom na jeho predmet nemožno hodnotiť ako právne zložitú vec, ktorá má vplyv na doterajšiu, vyše sedemročnú dĺžku konania.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov, ústavný súd konštatuje, že na celkovej dĺžke konania majú svoj podiel aj sťažovatelia, a to tým, že sa s právnou zástupkyňou nezúčastnili niektorých pojednávaní, ktoré boli následne odročené na neskorší termín.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a v tejto súvislosti konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci nečinný, resp. nepreukázal vo veci relevantnú procesnú činnosť v období:

- od 30. júna 1999 (opatrením predsedníčky okresného súdu bola vec pridelená zákonnej sudkyňi) do 15. marca 2001 (okresný súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh), t. j. viac ako 20 mesiacov;

- od 27. novembra 2003 (okresný súd dostal vyjadrenie sťažovateľov k uzneseniu krajského súdu) do 31. marca 2004 (okresný súd nariadil pojednávanie), t. j. viac ako 4 mesiace;
- od 3. júna 2004 (pojednávanie na okresnom súde) do 17. januára 2005 (nariadenie pojednávania na 5. apríl 2005), t. j. viac ako 7 mesiacov.

Celková doba zbytočných prietahov z dôvodu nečinnosti okresného súdu ustálená ústavným súdom je viac ako 31 mesiacov, t. j. viac ako 2 a pol roka.

V súvislosti s obranným tvrdením predsedníčky okresného súdu, že „*V predmetnej veci vznikli prietahy v období po dni 30. 6. 1999 do 14. 3. 2001 v súvislosti s úkonmi sudkyne vo veci, čo však bolo spôsobené veľkým počtom pridelených vecí v oddelení JUDr. Ď. (...)*“, ústavný súd už opakovane uviedol (m. m. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. Keďže v posudzovanej veci už bolo 3. mája 2005 meritórne rozhodnuté, ústavný súd nepovažoval za potrebné rozhodnúť v zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, t. j. prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovatelia sa domáhali aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľov dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať im aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov, vzhľadom na nečinnosť okresného súdu, ako aj na podiel sťažovateľov na prietáhoch, považuje za primerané vo výške každému po 20 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania z dôvodu ich právneho zastúpenia.

Právna zástupkyňa sťažovateľov si vyúčtovala trovy v celkovej výške 9 340 Sk.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov uskutočnený za rok 2004 ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 13 ods. 8 prvej vety, § 16 ods. 1 písm. a) a c), § 17 ods. 2 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb platnej do 31. decembra 2004 (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2004 je 4 534 Sk (1/3 výpočtového základu, ktorým je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku

2003 vo výške 13 602 Sk), po jej znížení podľa § 17 ods. 2 vyhlášky je 3 627 Sk a hodnota režijného paušálu je 136 Sk.

Za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2004 patrí jednému sťažovateľovi odmena (po krátení o 20 % podľa § 17 ods. 2 vyhlášky) vo výške 3 627 Sk, po zaokrúhlení 3 630 Sk, spolu s režijným paušálom (136 Sk) vo výške 3 766 Sk. Za dva úkony právnej služby v roku 2004 patrí jednému sťažovateľovi náhrada vo výške 7 532 Sk (2 x 3 766 Sk) a dvom sťažovateľom 15 064 Sk.

Vzhľadom na to, že právna zástupkyňa si uplatnila náhradu trov len vo výške 9 340 Sk, ústavný súd priznal sťažovateľom náhradu trov len vo výške uplatneného nároku, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2005